

МЕЖДУНАРОДНА СИГУРНОСТ

Конспект за изпит

№	Въпрос
1.	Предмет на теорията и политиката за сигурност
2.	Сигурността като ценност. Основни категории и концепции в политиката за сигурност
3.	Елементи на теоретичния модел
4.	Еволюция и съвременни измерения на сигурността през 21 век
5.	Система на военностратегическите отношения
6.	Ролята на силата за постигане на сигурността
7.	Ядрените оръжия и теорията за ядреното съдържане
8.	Методи за постигане на сигурност. Клавиатура на сигурността
9.	Сигурност чрез сила и сигурност чрез право
10.	Сигурност чрез неутралитет
11.	Сигурност чрез интеграция и сигурност чрез международни съюзи
12.	Среда за сигурност. Форми и равнища на международната сигурност
13.	Киберсигурност: особености, значение и перспективи
14.	Държавният суверенитет в киберпространството
15.	Макроекономически въпроси на отбраната и сигурността. Функции на икономическата система при осигуряване на сигурността
16.	Международна търговия, международни финанси и отбрана и сигурност
17.	Човешка сигурност. Защита правата на човека като теоретичен проблем на обществените науки.
18.	Националната сигурност и нейната защита
19.	Демокрация, национално съгласие и сигурност
20.	Основни принципи на политиката за национална сигурност на Р България
21.	Регионална сигурност и нейната защита. Системи за колективна сигурност
22.	Възникване, развитие и трансформация на НАТО
23.	Европейският съюз в системата на международната сигурност. Общата европейска политика за сигурност и отбрана след договора от Лисабон
24.	Световна система за колективна сигурност
25.	ООН в системата на международната сигурност. Цели и задачи в сферата на сигурността, съгласно Устава на ООН

Библиография

Основна:

На кирилица

1. Илиева, И., Международноправни проблеми на борбата срещу международния тероризъм, ИК „Кронос”, София, 2005 г.
2. Йончев, Д., Равнища на сигурност, НБУ, София, 2008 г.
3. Кобуров, Т., Ситуационен външнополитически анализ в областта на сигурността: Теория и практика на проблема в условията на променяща се среда на сигурност от края на ХХ и началото на ХХІ век, КИНГ, София, 2005 г.
4. Кръстев, Д., Политика на ЕС в областта на сигурността, Хеликон, София, 2010 г.
5. Николов, Линко, Същност, роля, място и задачи на кибер защитата в сигурността и отбраната, Национален военен университет, 2018 г.
6. Пантев, Пл., Центрове на сила в международните отношения и проблемът за поляритета през ХХІ век. С., Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 2014 г.
7. Рачев, В. Бахчеванов, Г. Бежарова, Н. и колектив, Национална и международна сигурност, Военно издателство, София, 2005 г.
8. Слатински Н., Националната сигурност – аспекти, анализи, алтернативи, Българска книжарница, София, 2004 г.
9. Семерджиев, Цв. и Н. Митев, Информационна сигурност, София, Софтрейд, 2015 г.
10. Цеков, И., Променящата се природа на конфликта в началото на 21 век, сп. Международни отношения, бр. 3/2017 г.
11. Цеков, И., Медиите в дигиталната епоха: фалшиви новини, конфликтност и дезинформация, Съвет за икономически и дипломатически отношения, София, април 2018 г.

12. Цеков, И., Произход и развитие на киберзаплахите като ново поколение проблеми за международната сигурност, сп. Геополитика, бр. 2/2017 г.

На латиница:

1. Вайпай, К. (2003) 'The Idea of Human Security', International Studies, 40(3)
2. Baylis, John (2007) Strategy in the contemporary world: an introduction to strategic studies. 2nd ed. Oxford: Oxford University Press.
3. Booth, K. (2007) Theory of world security. Cambridge: Cambridge University Press. Hathaway, Oona et al., The Law of Cyber-Attack, California Law Review, 2012
4. Eidman, Christopher R. (2014) Unconventional cyber warfare: cyber opportunities in unconventional warfare, Naval Postgraduate School, California
5. Freedman, Lawrence and Ebooks Corporation Limited (2003) The evolution of nuclear strategy. 3rd ed. Basingstoke, Hampshire: Palgrave Macmillan.
6. Greathouse, Craig B. (2014) Cyber War and Strategic Thought: Do the Classic Theorists Still Matter? University of North Georgia
7. Montgomery, E. B. (2006) 'Breaking Out of the Security Dilemma: Realism, Reassurance, and the Problem of Uncertainty', International Security, 31(2)
8. Munk, Tine (2015) Cyber-security in the European Region: Anticipatory Governance and Practices, University of Manchester.
9. Peoples, Columba and Vaughan-Williams, Nick (2010) Critical security studies: an introduction. London: Routledge.
10. Thakur, Ramesh Chandra (2006) The United Nations, peace and security: from collective security to the responsibility to protect. Cambridge: Cambridge University Press.
11. Tsekov, I., The Changing Balance of Power in the Age of Emerging Cyber Threats, Institute for Security and International Studies (ISIS), Research Report 28/2017

Нормативни актове и документи:

1. Конституция на Р България <http://www.parliament.bg/bg/const>
2. Стратегия за национална сигурност на Р България
www.strategy.bg/FileHandler.ashx?fileId=1419
3. Бяла книга за отбраната и въоръжените сили на Р България
http://www.mod.bg/bg/doc/drugi/20101130_WP_BG.pdf
4. Национална стратегия за кибер сигурност: киберустойчива България 2020“, Република България - Съвет по сигурността, Национален координатор по киберсигурността - <http://cyberbg.eu/>
5. Закон за отбраната и въоръжените сили на Република България
https://www.mod.bg/bg/doc/zakoni/20190531_ZOVS_RB.pdf
6. Международна конвенция за борба срещу финансирането на тероризма от 2000 г., <https://treaties.un.org/doc/db/Terrorism/english-18-11.pdf>
7. План за развитие на въоръжените сили на Република България до 2020 г. -
https://www.mod.bg/bg/doc/strategicheski/20160128_Plan_za_razvitie_VS-2020.pdf
8. Национален център за реакция при инциденти във връзка с информационната сигурност (CERT България),
<https://govcert.bg/BG/Pages/Documents.aspx>
9. Устав на ООН
<http://www.legaltheory-forums.org/phpBB3/viewtopic.php?p=703>
10. National Cyber Security Strategy 2016 – 2021,
https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/567242/national_cyber_security_strategy_2016.pdf

11. The French national digital security strategy: meeting the security challenges of the digital world, October 2015
https://www.ssi.gouv.fr/uploads/2015/10/strategie_nationale_securite_numerique_en.pdf
12. European Union Strategy for Cyber Security, European Defence Agency, 8 Feb. 2013
13. Cybersecurity Strategy of the European Union: An Open, Safe and Secure Cyberspace, European commission, Brussels, 7 Feb. 2013
14. Cyber Strategy, United States Department of Defense,
https://www.defense.gov/Portals/1/features/2015/0415_cyber-strategy/Final_2015_DoD_CYBER_STRATEGY_for_web.pdf
15. Cyber Security Breaches Survey 2019, University of Portsmouth & UK Department for Digital, Culture, Media and Sport,
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/791940/Cyber_Security_Breaches_Survey_2019_-_Main_Report.PDF

Дата: 2020 г.

Съставил: гл.ас. д-р Иво Цеков